

Díszünnepség Budapesten az 1848-as szabadságharc emlékére

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága és a Hazafias Népfront Országos Tanácsa szerdán a Fehérvári úti Szakszervezeti Művelődési Otthonban ünnepséget rendezett az 1848-as magyar szabadságharc évfordulója alkalmából. Az elnökségben többek között helyet foglalt Rónai Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke, Pullai Árpád, a KISZ Központi Bizottságának első titkára, Veneczi János, a budapesti pártbizottság titkára, Harmati Sándor, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára, Balogh István, a KISZ Központi Bizottságának titkára, Nagy Richárd, a KISZ budapesti bizottságának első titkára, valamint Reichl Antal, a műszaki egyetem lakásépítési tanszékének vezetője.

A Himnusz hangjai után Harmati Sándor, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára megnyitotta az ünnepséget, majd Balogh István, a KISZ Központi Bizottságának titkára mondott beszédet.

Az ünnepség második felében a KISZ központi művészegyüttese, valamint neves fővárosi művészek adtak műsort. A magyar szabadságharc évfordulójának emlékére rendezett díszünnepség az Internacionálé hangjaival ért véget.

Útavalót kaptak, várják a további segítséget

a Szegedi Ruhagyár szocialista címért vetélkedő új brigádjai

Két héttel ezelőtt én kerestem őket, a Szegedi Ruhagyár Zója szocialista brigádjának tagjait, most ők hívtak engem. Akik olvasták a látogatásomról írott riportot, amelyben hírül adtam, hogy az egykori nagyhírű Zója és Hámán Kató szocialista brigádok ma már csak emlékeztetnek, most bizonyára meglepődve olvassák, hogy ők hívtak. Tehát mégiscsak léteznek.

Igen, valóban léteznek. Újra összefogtak. Többnyire azok a munkásasszonyok, akik már korábban is részei voltak a sok nagyszerű cselekedetnek, elismerésre méltó termelési eredménynek. Azt mondják, amikor megjelent a bíráló riport, a ruhagyári munkaverseny senyvedő hajtásáról, ők már szövetkeztek, s úgy döntöttek, újra szervezik a Zója-brigádot. Az újságikkal után a már elértéket gondolatot tett követte. Szerdán délután megtartották az alakuló gyűlést. Ahogyan Mária Sándorné, a szakszervezeti bizottság titkára mondta, a »kisvizsgát«.

Nemcsak szóbeszéd

Az alakuló gyűlést valóban vizsgának szánták. Úgy gondolták, ha egy órával a munkakezdés előtt valamennyien el tudnak lesznék az igazgatói irodában rendezett gyűlésen, akkor nemcsak szóbeszéd közöttük a szocialista brigádmozgalom való részvételéről szóló elhatározás.

Negyven fős brigádot szervezni nehéz dolog. Ezért úgy határoztak, hogy kétféle vállik az egy célért küzdő munkásközösség, s 20-20 fővel két brigádot alakítottak. Az egyik öröklő a hős szovjet komszomolista Zója nevet, hiszen korábban is ezzel a névvel vetélkedtek a szocialista címért, a másik pedig a Béke nevet veszi fel. Mivel egy célért küzdenek, vállalkukban is azonos fogadalmat tettek.

Sok nehézséget hozott az új esztendő

A mennyiségi tervek teljesítésében azt vállalták, hogy május 1-re, a nemzetközi munkásoknapra nagy ünnepére valamennyien elérik a 100 százalékos teljesítést. Régebben ilyen vállalkást nem kellett tenniük, hiszen gyakorlatilag munkások már, de január 1-től a közéleti ruhagyártásával számukra is sok nehézséget hozott az új esztendő. Ma még többen vannak, akik nem érték el a 100 százalékos teljesítést. Mindezt úgy szeretnék megvalósítani, hogy az elkészült áruk közül egy legyen gyártási hibából leértékelt. A belső visszavétést is lényegesen csökkentik. A második negyedévben kettő, a harmadikban négy, s az év utolsó negyedében öt százalékkal akarják csökkenteni.

Minden brigádat részt vesz a szakmai továbbképzésben, s elsajátítja az előtte és utána lévő munkareszort-

hoz szükséges ismereteket. Ezzel egymás segítségét szeretnék biztos alapokra helyezni. Sűrűn megtörténik, hogy valaki beteg lesz, vagy más ok miatt nem tud munkába járni. A brigád úgy határozott, hogy ilyen esetben nem kérnek segítséget. Összefogással pótolják, illetve elvégzik brigádtársuk munkáját is.

Jól sikerült a „kisvizsga”

Természetesen: a brigádok vállalkásainak összeállításánál nemcsak a termelési problémák megoldására gondoltak. Pontokba foglalták a kulturális, művelődési és politikai továbbképzési feladatait, célkitűzéseit is. Például akarnak mutatni ezenkívül a baleset elleni védekezésben, a munkásvédelmi órákban is.

Az első brigádrésztétel, amelyet a szocialista címért vetélkedő munkáskollektíva »kisvizsgájának« neveztek, jól sikerült. Szívesen eljöttek a 3-as terem A-műszak-beli dolgozói, hiszen már az alakuló gyűlést megelőzően is többször kijelentették: örömmel veszünk részt a szocialista brigádmozgalomban, ha a termelési feladaton kívül helyzetüket figyelembe véve, olyan kötelezettséget vállaltak, amelyben a szakmai, politikai, általános műveltség, szocialista magatartás — segítenek, amelyet felelősségteljesen tudunk majd megvalósítani.

Segítség, útavalót kaptak az első összejövetelen Berzsényi Lajostól, az üzemi pártbizottság titkártól és Mária Sándornétól, a szakszervezeti bizottság titkárá-

Rónai Sándor nyilatkozata a moszkvai rádióban

A moszkvai rádió kedden és szerdán 39 nyelven sugározta Rónai Sándornak, a magyar országgyűlés elnökének az általános és teljes leszerelésről, a genfi értekezletről szóló nyilatkozatát. Ugyanebben az adásban közvetítette a moszkvai rádió Knud Jespersennek, a Dán Kommunista Párt elnökének és néhány más ismert külföldi közéleti személyiségnek a nyilatkozatát is.

tól. A szalagvezető, aki korábban a Zója-brigád vezetője volt, ugyancsak ígérte a támogatást.

Az ígélet szép szó...

Több munkaslány, munkásasszony s néhány fiatalember fogott össze és dolgozta ki a brigádok vállalkását. Mindannyian kaptak valamilyen külön feladatot. Mindenki felelős valamiért. Természetesen elsősorban saját munkájáért, a vállalkás teljesítéséért. Emellett külön, személy szerint egyik az anyagtakarékosságért, a másik a munkásvédelemért, a harmadik a tisztaságért, a rendért stb. Az alakuló gyűlés után a fogadalom lázban lelkesedéssel kezdtek munkához a délutáni műszakban. Azzal a reménnyel ülték le a varrógépek mellé, hogy továbbra is mögöttük érezhetik a párt és a szakszervezeti szerveket s néhány hónap múlva Hallai Gyuláné, és Dávid Jánosné, a szocialista brigádmozgalom vezetői, mint az elmúlt hetekben a többi brigádvezetők: Kazi Józsefné, Bauer Nándorné, Kiskerti Mihályné.

Az ígélet szép szó, ha megtartják úgy jó — mondja egy szólas-mondás. A párt és a szakszervezeti titkár ígéletében nem kételkednek a Zója és a Béke-brigád tagjai a ruhagyárban. De úgy hiszik, hogy ígéletük valóra váltásán túl a jövőben keményebben kell majd harcolniuk a Szegedi Ruhagyárban eddig feltárt néhány, a szocialista brigádmozgalom fejlődését gátló akadály leküzdésében is.

Nagy Pál

Szeged új Kossuth-díjasa: dr. Julesz Miklós belgyógyász professzor

Dr. Julesz Miklós professzor, a Szegedi Orvostudományi Egyetem I-es számú Belgyógyászati Klinikájának igazgatója a kiserletes endokrinológia területén elért eredményeiért Kossuth-díjat kapott.

Még csak négy esztendeje lesz idén, hogy dr. Julesz Miklós egyetemi tanár Szegedre került 1958-ban, de az elmúlt évek alatt elért újabb eredményei jelentősen gazdagították a város tudományos életét. Miután átvette az I-es számú Belgyógyászati Klinikát, rövidesen ott 20 ágyas endokrin-osztályt állított fel. Ennek az egész országból, sőt a környező államokból is sok a betege. A neves szegedi tudós és munkatársai-

nak gyógyító munkájának eredményeként legtöbben egészségesen távozhattak hazájukba. A most már Kossuth-díjas professzornak minden vágya az, hogy a klinika e különleges betegségekkel foglalkozó kis osztályát országos tudományos endokrin intézetévé fejlessze. Az Egészségügyi Minisztérium ehhez már megadta elvi hozzájárulását, s így megvan a remény rá, hogy előbb vagy utóbb, a rendelkezésre álló anyagi eszközöktől függően, megvalósul Julesz professzor elképzelése. A klinika mostani korszerű átépítése, az új, modern kórház, laboratóriumok — köztük egy új izotóp-laboratórium — létrehozása is jelentősen elősegítheti majd a kutatómunka további kiszélesítését, újabb jelentős tudományos sikerek elérését.

Dr. Julesz Miklósnak néhány éve az Akadémiai Kiadó gondozásában megjelent „A neuroendokrin betegségek kórtana és diagnosztikája” című ezeroldalas monográfiája háromszor példányban került ki a nyomdából és hat hónap alatt elfogyott. Később, társszerző közreműködésével, német nyelven is kiadták ezt a művet. A könyv iránti érdeklődést mutatja, hogy az újabb igényeknek megfelelően, rö-

nagymértékben ingerli az agyfűgglék-mirigy egy bizonyos részének a működését, s ennek eredményeként bizonyos szervezeti elváltozások következhetnek be. Megállapítottam, hogy ezt a hatást B, vitamin adagolása meggátolja. Kimutattam, hogy a B, vitamin nagy adagjai hormonszerű hatást fejtenek ki a szervezetben. Vizsgálataink eredményei lehetővé tették, hogy a B, vitamint a női szervezet bizonyos zavarainak gyógyításában eredményesen alkalmazzuk.

— Vizsgálataimnak egy másik eredménye, hogy sikerült különválasztanom, mint klinikai egységet, a fiatalok elhízásának egyik csoportját. Kimutattam, hogy a pajzsmirigy csökkent működése olyan ingert jelenthet az agyfűgglék-mirigyre, hogy a beteg nagyfokú, különleges típusú elhízása következhet be. Ez az úgynevezett másodlagos Cushing-kór, amely ma már, éppen kutatásaink eredményeként, szintén gyógyítható.

Mi az endokrinológia?

Az olvasót is bizonyára érdekli, hogy tulajdonképpen mivel is foglalkozik az endokrinológia. Dr. Julesz Miklós professzor e nagyon érdekes, hazánkban aránylag kevesek által művelt tudományágról többek között a következőket mondta:

— A kiserletes endokrinológia tulajdonképpen a belső elválasztású mirigyek működési zavarairól foglalkozik. Ezek a mirigyek a központi idegrendszer irányításával részt vesznek a szervezet szinte minden irányú működésének szabályozásában. Így a belső elválasztású mirigyek hibás működése oka lehet a szervezet különböző egyensúlyi zavarainak. Ily módon keletkezhetnek például a különféle növekedési rendellenességek, a törpeség, az óriásnövekedés, a nagyfokú lesoványodás, illetve elhízás vagy a nemi élet bizonyos zavarai is. Gyakran ez okozhatja a női szervezetnek férfias irányba való átalakulását és más hasonló betegségeket.

— Hazánkban elméleti síkon régebben is folytak magas szintű endokrinológiai kutatások. A kiserletesi tapasztalatoknak, az elméleti vizsgálatok alkalmával felgyűjtött eredményeknek alkalmazása a gyógyító munkában, a betegek kioldulól kioldulól azonban háttérbe szorultak más országoknak e területen elért eredményeihez viszonyítva. Három évtizeddel ezelőtt, ezért bizonyos mértékig járhatatlan úton kellett elindulnom, s ma is az az érzésem, hogy a klinika endokrinológia területén még sok a tennivalónk.

— E témában az én kutatási irányom főleg az agyfűgglék-mirigy működése ingerlésének és gátlásának tanulmányozása volt. Kimutattam, hogy a zsírdús és ugyanakkor kevés szénhidrátot tartalmazó étrend

Segítettek a munkatársak

A nagy tudományos sikereket elért Kossuth-díjas professzor szerénységéről is meggyőződhetünk beszélgetésünk alkalmával. Hiszen többször is hangsúlyozta:

— E témában egvedül nem érhettem volna el eredményeket. Ez olyan tudományág, amelyben nem lehet magányosan kutatni. A sikeres munkához feltétlenül szükséges a kollektíva jó együttműködése. Külön szeretném megemlíteni, hogy olyan munkatársaim voltak, akik nagymértékben elősegítették kutatásaimat. Sokat köszönhetek feleségemnek, aki mindenben és mindenkor áldozatkészen támogatja munkámat. A Kossuth-díj elnyeréséhez feleségem és munkatársaim közreműködése, munkájuk eredményessége is sokban hozzásegített.

S remélhetően — ezt már az újságíró teszi hozzá — még sok kiváló eredmény jelzi a jövőben is Szeged új Kossuth-díjasának és a vezetőjével működő kollektívájának munkásságát.

Dénes János

Kiosztották az idei Kossuth-díjakat

(Folytatás az 1. oldalról.)

CSEKE ISTVÁN budapesti művezető, a Budapesti Vegyiművek elektrolízis üzeme cellakarbantartó szocialista brigádjának vezetőjét, a brigád megszervezéséért és annak kiemelkedő eredményeiért díjazták.

BALÁZS JÓZSEFNÉ, a Goldberger Textilművek előmunkás főnököje, 25 éves munkásságáért, a vállalat első szocialista brigádjának vezetőjének és különösen a fonalminőség javításában elért eredményeiért;

BARSY SAROLTÁ, a Keszthelyi Mezőgazdasági Akadémia tudományos főmunkatársát, a burgonyanemesítés terén végzett tudományos munkájáért, új korai burgonyafajták előállításáért és elszaporításáért;

SEBESTYÉN GYULÁT, a kövágóorsói Béke Termelőszövetkezet elnökét, a termelőszövetkezet termelésének jó megszervezéséért, a termelőszövetkezeti közös vállalkozás növelése, valamint az

áruterelési tervek kiemelkedő teljesítése érdekében végzett munkájáért;

WALTER IMRÉT, a rákosi Új Élet Termelőszövetkezet elnökét, a termelőszövetkezetben 1952 óta elért kimagasló terméseredményekért;

TÓTH ANDRÁST, a Vámospécsi Gépalomlás traktortorát, kimagasló traktorvezetői teljesítményeiért, valamint üzemenyag- és alkatrészmegtakarításáért;

VAMOS FERENCET, a Nagyszentjánosi Állami Gazdaság főagronómusát, a legújabb agrotechnikai, zootechnikai és üzemszervezési eljárások bevezetése terén végzett kiemelkedő munkájáért, a gazdálkodási eredmények javításáért;

DR. GYÖRGY JÚLIA orvosi-pszichológust, a nehezen nevelhető gyermekek és fiatalok gyógyító-nevelése terén végzett sok évtizedes, áldozatos munkájáért;

SZÁNTAI ISTVÁNT, Csongrád város Szabadság téri Általános Iskolájának magyar-történelemszakos tanárát, négy évtizedes pelda-

mutató oktató-nevelő munkájáért.

A kormány a művészet és az irodalom terén kifejtett munkásságáért

A KOSSUTH-DÍJ 2. FOKOZATÁVAL TÜNETI KI

MELIS GYÖRGYÖT, a Magyar Állami Operaház énekesét, művészi teljesítményeiért, melyekkel itthon és külföldön egyaránt elismerést szerzett;

KUN ZSUZSÁT és FÜLÖP VIKTORT, a Magyar Állami Operaház szólótáncosait a »Párizs lángjai«, »A bahcsi-szeráji szökökút« és más ballett főszerepeinek művészi alakításáért;

HIDAS ANTAL, író, a magyar munkások harci támogató irodalmi alkotásaiért és a magyar irodalomnak szovjetunióbeli népszerűsítése érdekében végzett munkásságáért;

MESTERHÁZI LAJOST, író, mai életünk kérdéseivel foglalkozó szépirodalmi és publicisztikai tevékenységéért; VAS ISTVÁNT író, költő és műfordító munkásságáért.

Ezerkétszáz hold csemegeszőlőt telepítenek az állami gazdaságok

Az állami gazdaságok ebben az esztendőben 5000 hold szőlőt telepítenek, s ebből 1200 csemegeszőlőt lesz. Folytatják az elmúlt években megkezdett munkát, a nagyszőlőcsemegeszőlő-kertek kialakítását Domoszlón, Csányban, Balatonbogláron, Szekszárdon, Villányban és Hejő-

menti állami gazdaságokban. Pakson és Székesfehérváron a homokos területre elsősorban szaszszőlőt telepítenek. Az új 400—500 holdas csemegeszőlőkertekből, a gazdaságok nagy mennyiségű, egyöntetű minőségi étkezési szőlőt szállíthatnak majd a külföldi és a hazai piacokra.